

Sygn. akt II Ka 685/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st.sekr.sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Siedlcach Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 r.

sprawy **K. G.**

oskarżonego z art. 178 a § 4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 14 czerwca 2016 r. sygn. akt II K 35/16

w zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy, zasądza od oskarżonego K. G. na rzecz Skarbu Państwa 30 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz 20 złotych wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 685/16

UZASADNIENIE

K. G. został oskarżony o to, że w dniu 6 stycznia 2016 r. w W., woj. (...) kierował w ruchu lądowym samochodem m-ki V. (...) nr. rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, tj. mając 0,89 mg/l zmierzające do 1,25 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 28 grudnia 2012 r. sygn. akt IX K 1153/12 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. o czyn z art. 178 a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 14 czerwca 2016 r.:

I. Oskarżonego K. G. uznał za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178 a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 4 k.k. skazał go na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

II. Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

III. Na podstawie art. 64 § 4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) wydanej przez Prezydenta Miasta K., od dnia 6 stycznia 2016 r. do dnia 14 czerwca 2016 r.;

IV. Na podstawie art. 43 a § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – konto (...) o/ W. nr (...), świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych;

V. Zasadził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty oraz obciążył go poniesionymi w sprawie wydatkami w kwocie 70 złotych.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości na korzyść K. G.. Apelujący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że w stosunku do oskarżonego nie zachodziły szczególne okoliczności umożliwiające odstąpienie od orzeczenia środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, podczas gdy od pierwszego skazania oskarżonego za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości upłynął znaczny okres, a orzeczona kara i środek karny zostały wykonane dużo wcześniej niż czyn zarzucany w akcie oskarżenia, co w konsekwencji doprowadziło do wymierzenia środka karnego w surowszym wymiarze. W treści środka odwoławczego skarżący zawarł również zarzut alternatywny i zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił surowość orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio poprzez przecenienie okoliczności obciążających oskarżonego, natomiast nieuwzględnienie w wystarczającym stopniu okoliczności łagodzących takich jak: postawa oskarżonego w toku postępowania, szczerza skrucha, młody wiek, prognoza kryminologiczna, dawały podstawę do odstąpienia od wymierzenia środka karnego w surowszym wymiarze. W konsekwencji tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez orzeczenie względem oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów w wymiarze 10 lat. Skarżący wniósł także o zwolnienie oskarżonego od kosztów sądowych, a swój wniosek uzasadnił złą sytuacją finansową oskarżonego. W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł apelację i wnioski w niej zawarte, zaś prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego wobec niezasadności zarzutów podniesionych w jej treści, nie mogła być podstawą wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym. W wyprzedzeniu zasadniczej części rozważań stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeanalizował wszystkie okoliczności mające znaczenie dla wymiaru kary oraz środka karnego w stosunku do oskarżonego K. G., zatem w realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw, aby zaskarżone rozstrzygnięcie uznać za wadliwe. W orzecznictwie trafnie podkreśla się, że zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, nr 7-8, poz. 60). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, LEX nr 20739). Chodzi przy tym o niewspółmierność zarówno niekorzystną dla oskarżonego, jak i korzystną dla niego, ale niekorzystną z punktu widzenia dobra wymiaru sprawiedliwości, a więc interesu publicznego. Powyższe reguły odnoszą się także do orzeczonych środków karnych. W treści środka odwoławczego skarżący podkreślił, że od pierwszego skazania oskarżonego za przestępstwo prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości upłynął znaczny okres, a orzeczone w związku z tym kara oraz środek karny, zostały wykonane dużo wcześniej, aniżeli oskarżony popełnił czyn jaki jest przedmiotem niniejszej sprawy. W ocenie skarżącego podniesiona przez niego okoliczność, przy prawidłowym jej rozważeniu, winna doprowadzić Sąd Rejonowy do przekonania, iż orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w stosunku do K. G. będzie

rażąco niewspółmierne. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest możliwości, aby zaaprobować zaprezentowane powyżej stanowisko skarżącego. W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z dyspozycją art. 42 § 3 k.k. sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa w art. 178 a § 4 k.k., chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Zdaniem Sądu Odwoławczego w stosunku do oskarżonego K. G. nie zachodzą wyjątkowe okoliczności w rozumieniu przepisu art. 42 § 3 k.k., które uzasadniałyby odstąpienie od orzeczenia dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów. Zgodzić się należy z obrońcą skazanego, że K. G. uprzednio był jednokrotnie karany za popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k., jednakże z treści zacytowanego powyżej przepisu wynika, że orzeczenie środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w stosunku do sprawcy przestępstwa z art. 178 a § 4 k.k. ma charakter obligatoryjny i bez znaczenia pozostaje, ile razy i w jakim odstępie czasowym, sprawca ten był uprzednio karany za popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. Na marginesie zauważyć również należy, że w okresie poprzedzającym popełnienie przestępstwa, jakie jest przedmiotem niniejszej sprawy, oskarżony popełnił dwa inne czyny zabronione, a mianowicie przestępstwo z art. 244 k.k. oraz art. 224 § 2 k.k., zatem nie można przyjąć, iż jego postawa w tymże okresie była pełna poszanowania dla obowiązującego porządku prawnego. Zaznaczyć należy, że przepis art. 84 § 2 a k.k. stanowi, że jeżeli środek karny orzeczony został dożywotnio, sąd może uznać go za wykonany, jeżeli skazany przestrzegał porządku prawnego i nie zachodzi obawa ponownego popełnienia przestępstwa podobnego do tego, za które orzeczono środek karny, a środek karny był w stosunku do skazanego wykonywany przynajmniej przez 15 lat. W świetle cytowanego przepisu stwierdzić należy, że orzeczony względem oskarżonego zakaz nie ma bezwzględnie charakteru dożywotniego, jednakże w celu skorzystania ze wskazanej powyżej instytucji, oskarżony będzie zobowiązany do przestrzegania norm prawnych. Orzeczony w stosunku do oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, będzie stanowił zatem czynnik dyscyplinujący, w szczególności, że jak wynika z karty karnej oskarżonego, uprzednio orzeczony środek karny o charakterze czasowym, nie był w stanie spełnić takiej funkcji. W realiach niniejszej sprawy brak jest również podstaw do przyjęcia, że Sąd Rejonowy w sposób nienależyty rozważył okoliczności wskazane w art. 53 k.k., a w szczególności, że pominął bądź nie nadał właściwego znaczenia okolicznościom takim jak postawa oskarżonego w toku postępowania, szczerza skrucha, młody wiek i prognoza kryminologiczna. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika bowiem, że wskazane powyżej okoliczności zostały przez Sąd Rejonowy nie tylko zauważone, ale także uwzględnione, co znalazło także odzwierciedlenie w orzeczonej karze. Przystępstwo z art. 178a § 4 k.k. jest bowiem zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, a wymierzona oskarżonemu kara 5 miesięcy pozbawienia wolności niewiele przekracza dolny próg ustawowego zagrożenia. W tym miejscu zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż istnieje konieczność wyeliminowania oskarżonego jako uczestnika ruchu drogowego na dłuższy okres czasu z uwagi na jego uprzednią karalność za podobne przestępstwo, wysoki poziom alkoholu we krwi, a także chorobę alkoholową. Mając na uwadze wskazaną powyżej instytucję z art. 84 § 2 a k.k. to od samego oskarżonego i jego postawy będzie zależało czy zakaz ten będzie miał charakter czasowy czy jednak pozostanie zakazem o charakterze dożywotnim. Podsumowując powyższe rozważania orzeczony w stosunku do oskarżonego K. G. środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów niewątpliwie jest rozstrzygnięciem surowym, ale nie można uznać go za rażąco niewspółmierne. Pomimo wskazania w petitum apelacji, że zaskarża ona wyrok w całości zakres (zarzuty, uzasadnienie) tego środka odwoławczego pozwala uznać, że przedmiotem zaskarżenia był jedynie środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Uzasadnia to zasądzenie opłaty w wysokości 30 zł określonej w art. 11 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k., rozstrzygnięcie o wydatkach uzasadnia art. 636 §1 kpk.